Thesis Title Factors Predicting, Maternal Coping with Childhood Cancer in Thailand

Author Mrs. Kaitsara Sen-Ngam

Degree Doctor of Philosophy (Nursing)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Dr. Prakin Suchaxaya Chairperson

Associate Professor Dr. Ratanawadee Chontawan Member

Assistant Professor Dr. Seepan Kantawang Member

ABSTRACT

Childhood cancer is a life-threatening disease that has impact on a child's quality of life and also physical and psychological stress to the mother. A study of factors predicting maternal coping with childhood cancer can guide pediatric oncology nurses to assist mothers to cope effectively with the situation. Coping effectively with this matter would consequently lead to an improvement of the child's quality of life.

This study aimed to examine factors, which can predict maternal coping with childhood cancer at 4-6 weeks and at 4-6 months after a child had been diagnosed with cancer. Seventy-six mothers whose children were newly diagnosed with cancer participated in the study during the 4-6 weeks stage and 68 mothers continued their participation 4-6 months after their children were diagnosed with cancer. Seven questionnaires were used in this study, including: the Demographics Data Questionnaire, the Coping Health Inventory for Parents, the Caregiver Role Stress Questionnaire, the Laffrey Health Conception Scale, the Personal Resource Questionnaire, the Rosenberg Self-esteem Scales, and the Knowledge in Caring for Children with Cancer Questionnaire. These questionnaires were administered to mothers at 4-6 weeks and within 4-6 months after their children were diagnosed with cancer. The reliability of these questionnaires

ranged from 0.81-0.94. Descriptive statistics and multiple regression were used to analyze data in this study.

The results of the study indicated that maternal social support (β = .30, p < .01), maternal health status (β = .36, p < .001), and maternal stress (β = .31, p < .01) were predictors of maternal coping at 4-6 weeks after the child was diagnosed with childhood cancer. These three predictors can explain 42% of the total variance of maternal coping with childhood cancer. Coping resources including maternal health status and maternal social support were predictors of maternal coping, which can explain 22% of the total variance of maternal coping with childhood cancer. Maternal stress was predictors for the set of situational factors of maternal coping with childhood cancer at 4-6 weeks after the child was diagnosed with cancer.

Maternal health status (β = .51, p < 0.001), maternal stress (β = .45, p < .001), and maternal self-esteem (β = .25, p < .05) were predictors of maternal coping at 4-6 months after the child was diagnosed with cancer. These three predictors can explain 44% of the total variance of maternal coping with childhood cancer. Maternal health status was the best predictor for coping resources which can explain 21% of variance of maternal coping. Maternal stress was predictor of situational factors and maternal self-esteem was predictor of personal factors, respectively.

The findings support the stress, appraisal and coping results of Lazarus and Folkman (1984) that maternal health status, maternal social support, maternal stress, and maternal self-esteem are influencing factors for maternal coping with childhood cancer in this study. They are also congruent with previous studies of childhood cancer that childhood cancer has impact on maternal stress and maternal health status, and support from family, friends, and health care professional can assist mothers to cope with childhood cancer. Nursing interventions for reducing maternal stress, promoting maternal health status, and enhancing maternal social support and maternal self-esteem during the first six months were suggested to promote effective coping in mothers.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ปัจจัยทำนายการเผชิญความเครียดของมารคาเด็กป่วยโรคมะเร็ง

ในประเทศไทย

ผู้เขียน

นางเกศรา เสนงาม

ปริญญา

พยาบาลศาสตรคุษฎีบัณฑิต (พยาบาลศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ คร. ประคิณ สุจฉายา ประชานกรรมการ รองศาสตราจารย์ คร. รัตนาวดี ชอนตะวัน กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. ศรีพรรณ กันชวัง กรรมการ

บทคัดย่อ

โรคมะเร็งในเด็กเป็นโรคเรื้อรังร้ายแรงที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตเด็กป่วยและความเครียดของ มารคาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ การศึกษาปัจจัยทำนายการเผชิญความเครียดของมารคา สามารถเป็นแนวทางในส่งเสริมการเผชิญความเครียดที่มีประสิทธิภาพของมารดา ซึ่งจะส่งผลต่อ คุณภาพชีวิตที่ดีของเด็กป่วยโรคมะเร็งต่อไป

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทำนายการเผชิญความเครียดของมารคาเด็ก ป่วยโรคมะเร็งในระยะ 4-6 สัปดาห์ และในระยะ 4-6 เคือนหลังจากเด็กได้รับการวินิจฉัยโรคมะเร็ง มารคาเด็กป่วยโรคมะเร็งที่ได้รับการวินิจฉัยเป็นครั้งแรกจำนวน 76 คน เข้าร่วมในการศึกษาใน ระยะ 4-6 สัปดาห์ และมารคาเด็กป่วยโรคมะเร็งจำนวน 68 คนยังคงเข้าร่วมในการศึกษาอย่าง ต่อเนื่องจนถึงระยะ 4-6 เดือนหลังจากเด็กได้รับการวินิจฉัยโรคมะเร็ง

เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของมารคาและผู้ป่วยเด็ก โรคมะเร็ง แบบสอบถามการเผชิญความเครียดของบิดามารคา แบบสอบถามความเครียดในบทบาท ผู้ดูแล แบบสอบถามภาวะสุขภาพ แบบสอบถามแหล่งสนับสนุนทางสังคม แบบสอบถาม ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และแบบสอบถามความรู้ของมารคาในการดูแลเด็กป่วยโรคมะเร็จ แบบสอบถามมีค่าความเที่ยงระหว่าง 0.81-0.94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติ ถดถอยพหุดูณ ผลการศึกษาพบว่า ภาวะสุขภาพของมารคา (β = .36, p < .001) แหล่งสนับสนุนทางสังคม (β = .30, p < .01) และความเครียดของมารคา (β = .31, p < .01) สามารถทำนายการเผชิญ ความเครียดของมารคาเด็กป่วยโรคมะเร็งในระยะ 4-6 สัปคาห์หลังจากเด็กได้รับการวินิจฉัยโรก มะเร็งได้ร้อยละ 42 โดยภาวะสุขภาพของมารคาและแหล่งสนับสนุนทางสังคมสามารถร่วมทำนาย การเผชิญความเครียดของมารคาได้ร้อยละ 22

นอกจากนี้ ภาวะสุขภาพของมารดา (β = .51, p < 0.001) กวามเครียดของมารดา (β = .45, p < .001) และความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของมารคา (β = .25, p < .05) สามารถทำนายการเผชิญ ความเครียดของมารคาเด็กป่วยโรคมะเร็งในระยะ 4-6 เดือนหลังจากเด็กได้รับการวินิจฉัยโรคมะเร็ง ได้ร้อยละ 44 โดยภาวะสุขภาพของมารดาสามารถทำนายการเผชิญความเครียดของมารดาได้ ร้อย ละ 21

ผลการศึกษาครั้งนี้ สนับสนุนกรอบแนวคิดทฤษฎีความเครียดและการเผชิญความเกรียด ของลาซาลัสและโฟลก์แมน (1984) ว่าภาวะสุขภาพ แหล่งสนับสนุนทางสังคม ความเครียด และ ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความเครียด และผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาการเผชิญความเครียดของมารดาเด็กป่วยโรคมะเร็งที่ผ่านมา ซึ่งพบว่า โรคมะเร็งในเด็กมีผลกระทบต่อความเครียดและภาวะสุขภาพของมารดา การได้รับการสนับสนุน และกำลังใจจากครอบครัว เพื่อน และบุคลากรทางการแพทย์ สามารถลดความเครียดและช่วยให้ มารคาสามารถปรับตัวและจัดการความเครียดได้ ความรู้ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำไปใช้ เป็นแนวทางในการพยาบาลเพื่อส่งเสริมการเผชิญความเครียดที่มีประสิทธิภาพของมารดาเด็กป่วย โรคมะเร็งได้

ลิขสิทธิมหาวิทยาลัยเชียงใหม Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved